

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.04.2016, sp. zn. 5 Tdo 80/2016, ECLI:CZ:NS:2016:5.TDO.80.2016.1

Číslo: 32/2021

Právní věta: Odpovědnost pachatele za hospodaření občanského sdružení (spolku) vymezená jeho stanovami je smluvně převzatou povinností opatrovat nebo spravovat cizí majetek ve smyslu ustanovení § 220 odst. 1 tr. zákoníku o trestném činu porušení povinnosti při správě cizího majetku, neboť stanovy lze považovat za smlouvu sui generis.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.04.2016

Spisová značka: 5 Tdo 80/2016

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Porušení povinnosti při správě cizího majetku

Předpisy: § 220 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněného J. F. podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 8. 2015, sp. zn. 9 To 171/2015, a rozsudek Okresního soudu v Hodoníně ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. 3 T 120/2014, jakož i další rozhodnutí obsahově navazující na zrušená rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Okresnímu soudu v Hodoníně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. 3 T 120/2014, byl obviněný J. F. uznán vinným přečinem porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku. Ten byl spatřován ve stručnosti v tom, že obviněný sám jako předseda občanského sdružení R. B. Š. se sídlem v Š., který měl podle stanov spoluodpovědnost za hospodaření tohoto občanského sdružení, dne 22. 12. 2010 v Dohodě o postoupení práv a povinností ze smluv o spolupráci - sportovní centrum mládeže a sportovní středisko, uzavřené mezi občanským sdružením R. H. se sídlem v H., zastoupeným rovněž obviněným, a občanským sdružením M. K. se sídlem v K., zavázal občanské sdružení R. B. Š. tím, že v případě neschválení převodu práv a povinností z občanského sdružení R. H. na občanské sdružení M. K. a v případě nevrácení dotace ve

výši 2 000 000 Kč, která byla poskytnuta občanskému sdružení R. H. od města K. prostřednictvím občanského sdružení M. K. převede na občanské sdružení M. K. umělý povrch fotbalového hřiště v Š. Obviněný dále sám v dodatku č. 1 k Dohodě o postoupení práv a povinností ze smluv o spolupráci – sportovní centrum mládeže a sportovní středisko ze dne 9. 12. 2011 zavázal občanské sdružení R. B. Š., že do 31. 1. 2012 vrátí občanskému sdružení M. K. částku ve výši 2 000 000 Kč, a pokud tak neučiní, převede do vlastnictví občanského sdružení M. K. umělý povrch fotbalového hřiště v Š. Obviněný si přitom musel být vědom, že v případě neschválení převodu práv a povinností vyplývajících ze Smlouvy o spolupráci mezi Českomoravským fotbalovým svazem, o. s., se sídlem v P. 6, a R. H., které nemohlo občanské sdružení R. B. Š. nijak ovlivnit, a tím při nesplnění podmínek dotace zavazuje svým jednáním občanské sdružení R. B. Š. k vrácení uvedené dotace, přestože toto občanské sdružení žádnou dotaci neobdrželo, a k bezúplatnému převedení umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. na občanské sdružení M. K. když věděl, že náklady na vybudování umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. činily částku ve výši 5 862 836,19 Kč. Následně obviněný jako předseda občanského sdružení R. B. Š. uzavřel dne 18. 5. 2012 s občanským sdružením M. K. Dohodu o převodu umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. včetně dodatku č. 1 z téhož dne, na základě níž občanské sdružení R. B. Š. bezúplatně převedlo na občanské sdružení M. K. vlastnické právo k umělému povrchu fotbalového hřiště ve sportovním areálu v Š., přestože hodnota umělého povrchu v tomto období činila nejméně 4 221 242 Kč. Tím měl obviněný způsobit občanskému sdružení R. B. Š. škodu ve výši nejméně 4 221 242 Kč. Obviněný tedy měl popsáním jednáním porušit smluvně převzatou povinnost spravovat cizí majetek a způsobit takovým činem značnou škodu.

2. Za tento přečin byl obviněný odsouzen podle § 220 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 30 měsíců.

3. Proti zmíněnému rozsudku soudu prvního stupně podal obviněný odvolání, o němž rozhodl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 27. 8. 2015, sp. zn. 9 To 171/2015, tak, že ho podle § 256 tr. ř. zamítl jako nedůvodné.

II.

Dovolání obviněného

4. Obviněný J. F. podal prostřednictvím svého obhájce proti citovanému usnesení Krajského soudu v Brně dovolání a uplatnil v něm dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Obviněný především vytkl porušení práva na spravedlivý proces, a to v důsledku nedodržení zásady „materiální pravdy“ a s ní související „zásady *in dubio pro reo*“.

5. Obviněný zpochybnil také naplnění všech znaků skutkové podstaty přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným, zejména pokud jde o subjektivní stránku tohoto přečinu ve vztahu ke způsobení následku. V této souvislosti obviněný poukázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2010, sp. zn. [5 Tdo 1138/2010](#). Jak dále obviněný zdůraznil, není zřejmé, z čeho bylo dovozeno jeho úmyslné zavinění ve vztahu ke způsobení škody. Obviněný rovněž namítl, že ačkoliv občanské sdružení R. B. Š. nevzneslo nárok na náhradu škody, nebyla uplatněna zásada subsidiarity trestní represe, přičemž soudy nižších stupňů se jí ani nezabývaly.

6. Obviněný uplatnil i další námítky týkající se podmínek převodu práv a povinností mezi dotčenými subjekty a zpochybnil i platnost uzavřených smluv, resp. jejich dodatků, a způsobení škody. Zároveň vytkl, že nebyla dodržena zásada subsidiarity trestní represe.

7. Závěrem svého dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení Krajského

soudu v Brně, jakož i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Hodoníně a aby věc přikázal soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření k dovolání

8. Nejvyšší státní zástupce se vyjádřil k dovolání obviněného J. F. prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Státní zástupce mimo jiné zdůraznil, že obviněný zavázal občanské sdružení R. B. Š. k tomu, aby ručilo svým majetkem za závazek jiného subjektu, ačkoliv si byl vědom skutečnosti, že nemůže nijak ovlivnit, zda nastanou podmínky, za kterých bude občanské sdružení R. B. Š. povinno splnit svůj závazek. Podstata jednání obviněného tedy spočívala v tom, že bezdůvodně a bez získání jakékoliv protihodnoty zbavil občanské sdružení R. B. Š. vlastnictví k umělému povrchu fotbalového hřiště, přičemž občanské sdružení R. B. Š. nepochybně neobdrželo žádnou dotaci.

9. Podle státního zástupce lze pod uplatněný dovolací důvod podřadit námitky obviněného, které se vztahují k naplnění subjektivní stránky trestného činu a porušení zásady subsidiarity trestní represe, ale ty nejsou důvodné.

10. Státní zástupce sice v rozhodnutích soudů nižších stupňů postrádá specifikaci smluvních povinností, které obviněný porušil, ale dovolání v tomto směru neobsahuje žádné konkrétní námitky.

11. Závěrem svého vyjádření proto státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněného J. F. jako zjevně neopodstatněné. Obviněný na toto vyjádření, které mu bylo zasláno, nijak nereagoval.

IV. Posouzení důvodnosti dovolání

a) Obecná východiska

12. Nejvyšší soud po zjištění, že byly splněny všechny formální a obsahové podmínky k podání dovolání, dospěl mimo jiné k následujícím závěrům.

13. Nejvyšší soud podle § 265i odst. 3, 4 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost napadeného usnesení i jemu předcházející řízení, a to v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání. Obviněný v části svého dovolání uplatnil námitky, které odpovídají dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a jimiž zpochybnil zejména naplnění subjektivní stránky přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a vytkl porušení zásady subsidiarity trestní represe. Námitky obviněného, kterými se snažil zpochybnit správnost skutkových zjištění soudu prvního stupně a jeho hodnocení důkazů, jsou však mimo citovaný dovolací důvod. Po přezkoumání pak dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání obviněného je zčásti důvodné a že napadené usnesení odvolacího soudu ani jemu předcházející rozsudek soudu prvního stupně nemohou obstát.

b) K trestnému činu porušení povinnosti při správě cizího majetku

14. Nejvyšší soud zde připomíná, že přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se dopustí ten, kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím způsobí jinému značnou škodu. Podstatou tohoto přečinu je tedy jednání, kterým vznikla škoda na cizím majetku, ale nevyžaduje se, aby se tím pachatel nebo někdo jiný obohatil nebo získal jinou výhodu. Povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek mají osoby, které jsou povinny spravovat (zařizovat) záležitosti

jiných osob, pokud je v tom zahrnuta i povinnost péče o jejich majetek nebo nakládání s ním. Přitom taková povinnost nemusí být výslovně nazvána jako povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek. Podstatné je, že jejím obsahem je to, co se rozumí opatrováním nebo správou cizího majetku. Povinnost může být formulována též jako péče o majetek, péče řádného hospodáře, odborná péče, náležitá péče, obhospodařování majetku, nakládání nebo hospodaření s majetkem, právo činit úkony s majetkem, převádět ho, obchodovat s ním, investovat ho atd. Nositelem povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek může být i právnická osoba, resp. fyzická osoba jednající v rámci činnosti právnické osoby, přičemž povinnost jí vzniká podle okolností buď ze zákona, nebo na základě smlouvy (občanskoprávní, obchodní, pracovní, manažerské smlouvy, dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci k vyúčtování či nepojmenované smlouvy). Porušení povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek spočívá v tom, že pachatel jedná v rozporu s obecným nebo konkrétním vymezením obsahu takové povinnosti. K porušení povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek může dojít především konáním pachatele (aktivní činností), zejména takovými dispozicemi s cizím opatrovaným nebo spravovaným majetkem, při kterých pachatel neobdrží do opatrovaného nebo spravovaného majetku odpovídající protihodnotu, např. když prodá cizí majetek za nepřiměřeně nízkou cenu, nedůvodně zřídí zástavní právo na opatrovaném nebo spravovaném majetku, dlouhodobě a za nepřiměřeně nízký úrok (nebo zcela bezúročně) půjčí tento majetek jiné osobě, nedůvodně daruje či jinak bezplatně převede majetek na jinou osobu, použije opatrovaný nebo spravovaný majetek k nepřiměřeně rizikovým investicím, pronajme tento majetek za nepřiměřeně nízké nájemné atd. Z hlediska subjektivní stránky se vyžaduje úmyslné zavinění pachatele, přičemž postačí i úmysl nepřímý, tj. pokud pachatel ví, že porušuje svou zákonnou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek a že tím způsobí jinému škodu nikoli malou, a je s tímto následkem (účinkem) srozuměn. Úmysl se tedy musí vztahovat jak k porušení povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek, tak i ke způsobení škody na něm. Značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč (§ 138 odst. 1 tr. zákoníku; od 1. 9. 2020 jde o škodu ve výši nejméně 1 mil. Kč). Z hlediska subjektivní stránky postačí způsobení tohoto těžšího následku z nedbalosti, protože zákon zde nevyžaduje úmyslné zavinění (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 2184 až 2195).

15. V nyní posuzované trestní věci soudy nižších stupňů spatřovaly naplnění výše uvedených znaků trestného činu v tom, že obviněný J. F. sám jako předseda představenstva občanských sdružení R. B. Š. a R. H. zavázal občanské sdružení R. B. Š. v Dohodě o postoupení práv a povinností ze smluv o spolupráci - sportovní centrum mládeže a sportovní středisko ze dne 22. 12. 2010, uzavřené mezi občanskými sdruženími R. H. a M. K., že v případě neschválení převodu práv a povinností z občanského sdružení R. H. na občanské sdružení M. K. a v případě nevrácení dotace ve výši 2 000 000 Kč, která byla poskytnuta občanskému sdružení R. H. od města K. prostřednictvím občanského sdružení M. K. převede na občanské sdružení M. K. umělý povrch fotbalového hřiště v Š. Obviněný dále sám v Dodatku č. 1 k Dohodě o postoupení práv a povinností ze smluv o spolupráci - sportovní centrum mládeže a sportovní středisko ze dne 9. 12. 2011 zavázal občanské sdružení R. B. Š., že do 31. 1. 2012 vrátí občanskému sdružení M. K. částku ve výši 2 000 000 Kč, a pokud tak neučiní, převede do vlastnictví občanského sdružení M. K. umělý povrch fotbalového hřiště v Š. Obviněný si přitom musel být vědom, že v případě neschválení převodu práv a povinností vyplývajících ze Smlouvy o spolupráci mezi Českomoravským fotbalovým svazem, o. s., a R. H., které nemohlo občanské sdružení R. B. Š. nijak ovlivnit, a tím při nesplnění podmínek dotace zavazuje svým jednáním občanské sdružení R. B. Š. k vrácení zmíněné dotace, přestože toto občanské sdružení neobdrželo žádnou dotaci, a k bezúplatnému převedení umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. na občanské sdružení M. K. Ke schvalování převodu práv a povinností občanským sdružením Českomoravský fotbalový svaz, o. s., pak ani nedošlo, neboť obchodní společnost FC K. 1919 nesouhlasila s převodem. Následně obviněný jako předseda představenstva občanského sdružení R. B. Š. uzavřel s občanským sdružením M. K. dne 18. 5. 2012 Dohodu o převodu umělého povrchu

fotbalového hřiště v Š. Tím měl obviněný způsobit občanskému sdružení R. B. Š škodu ve výši nejméně 4 221 242 Kč. Tato částka pak byla zjištěna jako aktuální hodnota umělého povrchu fotbalového hřiště na základě znaleckého posudku č. 62/1/14 vypracovaného znalcem doc. Ing. B. P., CSc.

16. Nejvyšší soud především považuje za důvodné ty dovolací námitky obviněného J. F., jimiž zpochybnil možnost spáchání trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným, a to s poukazem na neplatnost výše zmíněné Dohody o převodu umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. ze dne 18. 5. 2012 uzavřené mezi občanským sdružením R. B. Š., za něj jednal, a občanským sdružením M. K., které se mělo stát vlastníkem převáděného umělého povrchu. Obviněný zde sice vytkl neplatnost této smlouvy jen vzhledem k nedostatku jejího podpisu místopředsedou předsednictva občanského sdružení R. B. Š., ale Nejvyšší soud shledal podstatně závažnější důvod neplatnosti smlouvy, který vylučuje, aby mohl být účinně převeden umělý povrch fotbalového hřiště v Š. do majetku občanského sdružení M. K. a aby tím mohla být způsobena škoda na majetku prvního z těchto občanských sdružení.

17. Pro vyřešení otázky platnosti smlouvy o převodu umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. je rozhodující právní povaha tohoto umělého povrchu, tj. zda jej lze považovat za samostatnou movitou věc, a zda tedy mohlo vůbec dojít k jeho platnému převodu. Předmětem převodu na základě Dohody o převodu umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. ze dne 18. 5. 2012 uzavřené mezi občanskými sdruženími R. B. Š. a M. K. byl totiž samotný umělý povrch, nikoliv pozemky, na nichž se nachází.

18. Nejvyšší soud v další části odůvodnění s poukazem na příslušnou judikaturu učinil závěr, že v daném případě byl umělý povrch fotbalového hřiště je jen součástí pozemku, na kterém je umístěn, a nikoli samostatnou věcí, takže jako součást věci není způsobitelným předmětem občanskoprávního vztahu. To platí i v případě, když v důsledku faktického spojení se stala součástí hlavní věci taková věc, která byla původně samostatnou věcí. Právní následky smlouvy o převodu umělého povrchu fotbalového hřiště tak fakticky nemohly nastat a nenastaly, neboť tato smlouva je v důsledku vadně definovaného předmětu převodu neurčitá, přičemž jejím předmětem je plnění nemožné, tudíž podle § 37 odst. 1, 2 obč. zák. je smlouva absolutně neplatná. Obviněný ostatně v řízení před soudem prvního stupně vytkl i tento důvod neplatnosti smlouvy v rámci obhajoby společně s námitkou chybějícího podpisu místopředsedy předsednictva občanského sdružení R. B. Š. na příslušné smlouvě.

19. Nejvyšší soud tedy uzavírá, že ačkoliv obviněný J. F. ve svém dovolání namítl neplatnost smlouvy o převodu umělého povrchu fotbalového hřiště pouze z důvodu jejího chybějícího podpisu místopředsedou předsednictva občanského sdružení R. B. Š., je zde dán významnější důvod absolutní neplatnosti této smlouvy, v důsledku něhož nedošlo k platnému převodu umělého povrchu fotbalového hřiště mezi občanskými sdruženími R. B. Š. a M. K. Proto ani nemohlo dojít k úbytku v majetkové sféře občanského sdružení R. B. Š., tj. ke škodě na jeho majetku, a obviněný by mohl spáchat nanejvýš pokus trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 21 odst. 1 k § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku.

20. Dále Nejvyšší soud upozorňuje na hmotně právní vadu výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně spočívající v chybějící specifikaci smluvní povinnosti, kterou měl obviněný porušit. Pachatelem přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 tr. zákoníku totiž může být jen tzv. speciální subjekt, u něhož se vyžaduje zvláštní vlastnost vyjádřená v základní skutkové podstatě tohoto trestného činu tak, že jde o nositele povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek. Taková povinnost může být uložena zákonem nebo určitou smlouvou. Soud prvního stupně se vypořádal s otázkou právní kvalifikace skutku v odůvodnění svého rozsudku, kde konstatoval, že obviněný svým jednáním porušil stanovy občanského sdružení R. B. Š., neboť smlouvy podepsal sám, avšak ani ve výroku o vině, ani v odůvodnění nevymezil, jaké konkrétní ustanovení

těchto stanov ukládalo obviněnému povinnost spravovat nebo opatrovat majetek občanského sdružení, které bylo porušeno. Pouze z právní věty výroku o vině lze usuzovat, že obviněný měl mít tuto povinnost uloženu na základě smlouvy. Odvolací soud se pak ztotožnil s názorem soudu prvního stupně, ale nenapravitel nedostatek konkrétního vymezení povinnosti, kterou měl obviněný porušit svým jednáním.

21. K tomu Nejvyšší soud připomíná, že obviněný J. F. byl na základě čl. IX. bodu 3. stanov občanského sdružení R. B. Š. jako předseda představenstva odpovědný za hospodaření tohoto sdružení a dále na základě čl. VII. bodu 3. týchž stanov byl oprávněn jednat vždy spolu s místopředsedou představenstva a podepisovat se tak, že k názvu občanského sdružení připojí svůj podpis oba dva. Přitom skutečnost, že obviněný nemůže sám zavázat občanské sdružení R. B. Š. k převodu umělého povrchu fotbalového hřiště, mu musela být známa, neboť se osobně podílel na tvorbě stanov a již dříve činil úkony za občanské sdružení a vždy se podepisoval s další osobou. Z trestního spisu je dále patrný obsah stanov občanského sdružení R. B. Š. podle nichž je výkonným orgánem tohoto občanského sdružení oprávněným jednat navenek představenstvo, které též hospodáří s majetkem. Z dalších důkazů pak vyplývá, že obviněný byl skutečně v rozhodném období předsedou představenstva občanského sdružení R. B. Š. Nejvyšší soud se zde ztotožňuje s názorem soudu prvního a druhého stupně, podle něhož odpovědnost obviněného za hospodaření občanského sdružení vymezená jeho stanovami je smluvně převzatou povinností opatrovat nebo spravovat cizí majetek, neboť stanovy lze považovat za smlouvu *sui generis* (viz přiměřeně odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. [29 Odo 382/2005](#), publikovaného pod č. C 4526. v sešitě 4 Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2007, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 4. 2000, sp. zn. [29 Cdo 1633/99](#), publikovaný pod č. 51/2001 Sb. rozh. obč.). Přestože v této trestní věci byla rozhodující právní úprava vyplývající ještě ze zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, účinného do 31. 12. 2013, na podporu závěru, podle něhož stanovy dřívějšího občanského sdružení, které se nyní považuje za spolek, mají povahu smlouvy a z ní vyplývající povinnosti povahu smluvních povinností, lze poukázat na ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který nabyl účinnosti od 1. 1. 2014. Stanovy spolku se pokládají za smlouvu, neboť občanský zákoník stanoví, že spolek je založen v případě, kdy jsou přijaty stanovy, a to jak ve formě smlouvy uzavřené mezi zakladateli, tak i přijetím stanov na ustavující schůzi (viz LAVICKÝ, P. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 až 654). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1110). Obdobně je právní povaha stanov obchodních společností a družstev shodná s právní povahou stanov občanských sdružení vzniklých na základě zákona o sdružování občanů, tj. jde rovněž o smlouvu *sui generis*.

22. Ze všech výše konstatovaných důvodů proto Nejvyšší soud považuje námitku obviněného týkající se absolutní neplatnosti Dohody o převodu umělého povrchu fotbalového hřiště v Š. za opodstatněnou, ačkoliv obviněný namítl takovou neplatnost též z jiného důvodu, než z kterého ji Nejvyšší soud shledal důvodnou.

c) K ostatním námitkám obviněného

23. V další části odůvodnění se Nejvyšší soud vypořádal s ostatními námitkami obviněného, které shledal zčásti rovněž důvodnými, pokud jde o uplatnění zásady subsidiarity trestní represe, a zčásti neodpovídajícími uplatněnému ani žádnému jinému dovolacímu důvodu, pokud jde o námitky skutkového, resp. procesního charakteru.

V.

Závěrečné shrnutí

24. Na podkladě shora uvedených skutečností a úvah Nejvyšší soud shledal dovolání obviněného zčásti důvodným, a proto podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení odvolacího soudu i

jemu předcházející rozsudek soudu prvního stupně, včetně rozhodnutí na ně obsahově navazujících, pokud zrušením pozbyla svůj podklad. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal věc Okresnímu soudu v Hodoníně, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

25. Tento soud tak v uvedeném rozsahu opětovně projedná trestní věc obviněného J. F. a odstraní vady vytknuté tímto rozhodnutím Nejvyššího soudu. Pokud soud prvního stupně dospěje k závěru, že obviněný by mohl naplnit znaky pokusu přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 21 odst. 1 a § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, musí se podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku s ohledem na specifika tohoto případu pečlivě zabývat též uplatněním zásady subsidiarity trestní represe a z ní vyplývajícím principem použití trestního práva jako „ultima ratio“. Z tohoto hlediska totiž soudy nižších stupňů ve zrušených rozhodnutích vůbec nevěnovaly pozornost otázce, proč jde o případ natolik společensky škodlivý, že v něm nepostačilo uplatnění odpovědnosti podle jiných právních předpisů, zejména práva občanského nebo obchodního.